

Walerian Piotrowski
Warszawa

**DOKTORATY Z MATEMATYKI I LOGIKI
NA UNIwersYTECIE WARSZAWSKIM
W LATACH 1915 – 1939**

Cesarski Uniwersytet Warszawski (*Императорский Варшавский Университет*) otwarto w 1870 r. W trakcie I wojny światowej został ewakuowany do Rostowa nad Donem wraz z personelem nauczającym i studentami (1915), gdzie do końca lipca 1917 roku działał jako "Cesarski Uniwersytet Warszawski w m. Rostowie nad Donem" (*Императорский Варшавский Университет в г. Ростове-на-Дону*). Uczelnia została następnie przekształcona postanowieniem Rządu Tymczasowego na Uniwersytet w Rostowie nad Donem. Działalności naukowej tamtej uczelni nie będę omawiał.

Jednocześnie, w latach 1915–1918 niemieckie władze okupacyjne wyraziły zgodę na działalność Uniwersytetu w Warszawie (fot. 1).

Fot. 1. Medal upamiętniający otwarcie Uniwersytetu Warszawskiego, emisja 1917 r.

W październiku roku 1915 w okupowanym przez Niemców Królestwie Polskim odtworzono w Warszawie polski uniwersytet z czterema wydziałami: Prawa, Lekarskim, Historyczno-Filozoficznym i Matematyczno-Przyrodniczym. W następnym roku akademickim Wydziały Historyczno-Filozoficzny i Matematyczno-Przyrodniczy połączono w jeden – Wydział Filozoficzny. Utworzono dwa kierunki (sekcje): matematyczno-przyrodniczy i historyczny. Na obydwu sekcjach nadawano stopień naukowy doktora filozofii. W skład Wydziału Filozoficznego wchodziło 9 seminariów, a wśród nich seminarium matematyczne, utworzone przez Stefana Mazurkiewicza w 1916/17 roku. W roku akademickim 1917/18 Wydział miał 33 wykładowców. Studenci tego wydziału uczestniczyli w ruchu patriotycznym i niepodległościowym, brali udział w rozbrajaniu Niemców w listopadzie 1918 roku, ochotniczo wstępowali do wojska. W roku akademickim 1918/19 Wydział Filozoficzny liczył 40 wykładowców. 23 czerwca 1920 roku przeprowadzono na tym wydziale pierwszą na Uniwersytecie Warszawskim habilitację (uzyskał ją dr Witold Stefański). W roku akademickim 1920/21 Wydział Filozoficzny obejmował 15 seminariów, 17 zakładów

naukowych, obserwatorium astronomiczne, ogród botaniczny, gabinety, pracownie i zbiory. Z początkiem roku akademickiego 1927/28 Wydział Filozoficzny zastąpiły dwa wydziały: Humanistyczny i Matematyczno-Przyrodniczy.

Na początku lat trzydziestych uniwersytet stał się największą polską uczelnią – pracowało tam 250 profesorów i docentów, a naukę pobierało 10 000 studentów.

Po śmierci Józefa Piłsudskiego w 1935 roku Senat UW zmienił nazwę uczelni na Uniwersytet Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Dziekanami wymienionych wyżej wydziałów byli:

Wydział Historyczno-Filozoficzny (1915/16):

Adam Antoni Kryński

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (1915/16):

Jan Lewiński

Wydział Filozoficzny (1916-1927):

Jan Łukasiewicz 1916/17

Józef Wierusz Kowalski 1917/18

Stanisław Szober

Zygmunt Wóycicki 1918/19

Zygmunt Wóycicki 1919/20

Oskar Halecki

Stanisław Szober 1920/21

Wacław Sierpiński 1921/22

Gustaw Przychocki 1922/23

Wiktor Lampe 1923/24

Wiktor Porzeziński 1924/25

Bolesław Hryniewiecki 1925/26

Zygmunt Lempicki 1926/27

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy (1927-1939):

Stefan Mazurkiewicz 1927/28

Kazimierz Bassalik 1928/29

Antoni Przeborski 1929/30

Stefan Mazurkiewicz 1930/31 – 1937/38

Wacław Roszkowski 1938/39

Tytuły profesorskie w UW w zakresie matematyki uzyskali: Zygmunt Janiszewski (1919), Stefan Mazurkiewicz (1919), Wacław Sierpiński (1919), Antoni Przeborski (1922), Kazimierz Żorawski (1926), Kazimierz Kuratowski (1934).

W okresie międzywojennym katedry filozoficzne w Uniwersytecie Warszawskim posiadali: Jan Łukasiewicz (1915-18, 1920-23 i po 1925), Władysław Tatarkiewicz (1915-19 i od 1923), Tadeusz Kotarbiński (od 1918) i Stanisław Leśniewski (od 1918), a także przejściowo Kazimierz Ajdukiewicz (1925-28) i Stanisław Schayer (1926-29). Istniały one najpierw na Wydziale Historyczno-Filozoficznym (1915-16), przekształconym wkrótce na Wydział Filozoficzny (1916-27), a następnie na wydziałach, które z niego powstały, tj. na Wydziale Humanistycznym (katedry Tatarkiewicza, Kotarbińskiego i Schayera) i na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym (katedry Łukasiewicza, Leśniewskiego i Ajdukiewicza).

Pod koniec lat trzydziestych matematycy otrzymywali stopień doktora matematyki.

Uzyskanie stopnia doktorskiego było płatne. W 1927 r. za egzamin doktorski (składający się z dwóch przedmiotów – głównego i pobocznego), promocję i druk dyplomu doktorant płacił 85 zł, w 1933 – 90 zł. Od 1923 roku dyplomy były numerowane.

Do teczki studenckiej po zakończeniu całego przewodu doktorskiego wkładano jeden egzemplarz dyplomu (lub odpis) oraz tekst ślubowania, podpisany po uroczystej promocji przez rektora, dziekana, promotora i nowo-mianowanego doktora.

Około 1925 roku władze państwowe przekazały na rzecz UW budynek koszarowy przy ul. Wojciecha Oczki 3. (fot. 2). Do 1927 r. budynek rozbudowano poprzez nadbudowę dwóch pięter (fot. 3). W tym obiekcie znalazł lokalizację Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, gdzie znalazły się pracownie, laboratoria, sale wykładowe oraz, m.in. seminarium matematyczne.

Fot. 2. Budynek koszarowy, widok z ok. 1925
Ze zbioru R. Marcinkowskiego.

Fot. 3. Siedziba Wydz. Mat-Przyr. od 1927
(widok współczesny)

W początkowym okresie istnienia Państwa Polskiego istniała na UW duża swoboda, jeśli idzie o formalno-prawne zasady nadawania stopnia doktorskiego. Dopiero *Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 XI 1924 r. w sprawie uzyskania stopnia doktora na wszystkich Wydziałach państwowych szkół akademickich (Uniwersytetów, Politechnik, Akademii oraz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego)*, opublikowane w „Dzienniku Urzędowym MWRiOP (1924, nr 20, poz. 207) szczegółowo uregulowało prowadzenia doktoratów. Stopień doktorski można było uzyskać „z tych wszystkich nauk czystych i stosowanych, dla których przewidziane są niższe stopnie naukowe (magistra, licencjata, lekarza, inżyniera i architekta dyplomowanego).” Przed 1924 rokiem dokumentacja doktoratów, tj. prace doktorskie, ich recenzje i protokoły egzaminacyjne znajdowały się na wydziale. W myśl rozporządzenia, w 1924 roku utworzono dla każdego wydziału Komisję Egzaminów Magisterskich (obejmującą także doktoraty), zajmującą się prowadzeniem przewodów i gdzie trafiały dokumenty z tym związane. W r. akad. 1933/34 przewodniczącym KEM Wydziału Mat.-Przyr. był prof. dr Jan Lewiński.

W czasie II wojny światowej budynek przy ul. Oczki 3 zniszczony został całkowicie i spalony podczas sowieckich nalotów na Warszawę w nocy z 20 na 21 sierpnia 1942 r. Zniszczone zostały także dokumenty Komisji Egzaminów Magisterskich. W ten barbarzyński sposób cała dokumentacja doktorska została zniszczona.

Zachowała się znaczna część teczek studenckich, nieznacznie tylko zdekompletowanych. Brakuje natomiast całkowicie dokumentacji doktoratów osób, nie będących studentami UW.

Niniejsze opracowanie zawiera indywidualne i podstawowe dane o doktoratach. Są także zamieszczone informacje biograficzne poprzedzające moment uzyskania stopnia oraz zdjęcia studenckie. Generalnie wszystkie te materiały pochodzą z teczek studenckich

znajdujących się w Archiwum Uniwersytetu Warszawskiego. Dodatkowe źródła wymienione są w dolnym wierszu każdej tabeli. Stosowane skróty oznaczają:

AAN – Archiwum Akt Nowych w Warszawie
AUW – Archiwum Uniwersytetu Warszawskiego
APWr – Archiwum Politechniki Wrocławskiej
AUWr – Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego
AUJ – Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego
AUAM – Archiwum Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
SBMP – Słownik Biograficzny Matematyków Polskich

„FM” – Fundamenta Mathematicae
„WM” – Wiadomości Matematyczne

Przeniosło – M. Przeniosło: Matematycy polscy w dwudziestolecu międzywojennym. Studium historyczne. Wyd. Uniw. Hum.-Przyr. W Kielcach, 2011

ZESTAWIENIE DOKTORATÓW

1. ALEKSANDER MICHAŁ RAJCHMAN (1890-1940)

Urodził się 13.11.1890 r. w Warszawie. Ukończył III gimnazjum realne. W 1908 r. wyjechał do Paryża. W 1910 r. uzyskał na Sorbonie *licencié ès sciences*. Po powrocie do Warszawy, uczył matematyki w r. szk. 1912/13 w prywatnej szkole. W r. akad. 1912/13 studiował w UJ w Krakowie. 25. maja 1914 r. złożył na UJ rozprawę doktorską wraz z dokumentami, jednak przewodu doktorskiego nie otworzono z powodu ich niekompletności. W dn. 23.07.1914 r. ożenił się z Wiktorią Rosińską (ślub w kościele par. pw. św. Stanisława i Wawrzyńca w Warszawie na Woli), absolwentką Sorbony i nauczycielką

fizyki w gimnazjach warszawskich. W II semestrze roku akad. 1914/15 studiował w Wiedniu matematykę ubezpieczeniową. W listopadzie 1915 r. złożył ponownie prośbę o wszczęcie przewodu doktorskiego. Jako poddany cara, musiał wkrótce po tym opuścić Wiedeń. W 1917/18 wykładał „Szeregi trygonometryczne” na Wydziale Przyrodniczo-Matematycznym Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. 1. października 1919 r. został asystentem w katedrze Zygmunta Janiszewskiego.

20 października 1919 r. Z. Janiszewski pisał: *Spotkałem Mazurkiewicza, zajmującego takąż jak ja katedrę nadzwyczajną matematyki ... Za chwilę spotkaliśmy świeżo mianowanego przez nas (nawiasem mówiąc, za moim staraniem) asystenta, mego kolegę z Paryża i przyjaciela politycznego [chodzi tu o Aleksandra Rajchmana]. Mazurkiewicz zaczął z nim prowokacyjną rozmowę polityczną, która zakończyła się rozejściem ich bez pożegnania. Pewnie jest w tym moja wina, że nie umiałem w czas przerwać tej ich rozmowy. Podczas niej zachowywałem się spokojnie, ale wyszedłszy z Mazurkiewiczem i wykazując mu, że sam sprowokował całe zajście, mówiłem już mocno podrażniony. On mówił mi zaś, że nie dopuści do habilitacji na docenta tego asystenta itp. [Listy Zygmunta Janiszewskiego]*

W świetle obowiązujących zwyczajów, stanowiących również obowiązki kandydata do habilitacji, wymagano posiadanie stopnia naukowego doktora. Wypowiedź S.

Mazurkiewicza może sugerować, że w czasie tej rozmowy A. Rajchman stopień doktorski posiadał. Biorąc także pod uwagę wcześniejsze działania A. Rajchmana dotyczące uzyskania stopnia doktora filozofii na UJ oraz jego publikacje w okresie 1917-1919, można także twierdzić, że promotorem jego doktoratu był S. Mazurkiewicz.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O jednoznaczności przedstawienia funkcji przez szereg trygonometryczny*</i>
Publikacje:	1. Eine Erweiterung des de la Vallée Poussin'schen Eindigkeitssatzes der theorie der trigonometrischen Reichen. „Monatshefte für Mathematik und Physik” 1915, t. 26, 263-288. 2. „O Riemann'owskiej zasadzie umiejscowienia. (Twierdzenie o mnożeniu szeregów trygonometrycznych)”. Sprawozdania z Posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział III nauk matematyczno-fizycznych 11 (1918), 115-152 (praca referowana przez S. Mazurkiewicza, zgłoszona 9.02.1918 r.).
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (?)
Data uzyskania:	1919 (?)
Data promocji:	1921
Źródło:	AUJ WF II 511, „Czy wiesz kto to jest?” Uzupełnienia i sprostowania. Warszawa 1938, s. 253; „WM” 1987, t. XXVII, 219-231, SBMP 196

* temat rozprawy doktorskiej, złożonej na Wydziale Filozoficznym UJ w dniu 25 maja 1914 r. i powtórnie, w dn. 9 listopada 1915 r.

W świetle przedstawionych faktów, stwierdzenie M. Przeniosło, że: *W 1921 r. na Uniwersytecie wypromowano drugiego (oprócz Kuratowskiego) z grupy doktorantów nieżyjącego już Zygmunta Janiszewskiego zajmujących się problemami topologicznymi – Aleksandra Rajchmana.* (s. 93), wydaje się mało prawdopodobne.

2. KAZIMIERZ KURATOWSKI [KURATOW]* (1896-1980)

Ur. 2.02.1896 r. w Warszawie. W roku 1905 wstąpił do klasy pierwszej szkoły realnej W. Wróblewskiego, a w roku następnym przeniósł się do 8-klasowej Męskiej szkoły filologicznej jen. Pawła Chrzanowskiego. W czerwcu 1913 otrzymał świadectwo dojrzałości *eximia cum laude*. W sierpniu t.r. zdał przed komisją gimnazjalną w Moskwie egzamin na maturę rosyjską. W październiku wyjechał do Glasgow, gdzie wstąpił na Wydział Inżynieryjny uniwersytetu. W czerwcu 1914 r. przyjechał na wakacje i wobec wybuchu wojny, musiał przerwać studia. Po roku przerwy zapisał się na UW. Immatrykulowany dwukrotnie, w 1915 i 1917 roku.

W październiku 1919 r. Z. Janiszewski pisał: ... *na drugim [wykładzie specjalnym] ... mam wszystkich starszych znanych mi ze zdolności studentów (wśród nich Feldstein).*

Feldstein i dwóch innych [K. Kuratow i Br. Knaster – przyp. WP] zgłosiło się już do mnie, wyjawiając swój zamiar pisania u mnie pracy doktorskiej – zdaje się, że parę pierwszych doktoratów matematycznych będzie robionych u mnie, na tematy zaczerpnięte z moich prac. Uważam za swój najbliższy obowiązek zająć się nimi.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	
Publikacje:	1. Sur l'opération A de l'Analysis Situs. „FM” 1922, t. 3, 182-199 2. Théorie des continus irréductibles entre deux points. „FM” 1922, t. 3, 200-221
Promotor:	Wacław Sierpiński (Zygmunt Janiszewski)
Data prezentacji:	12.05.1920
Data promocji:	5.01.1921
Źródło:	AUW RP 379 (brak dypl.), AAN (dyplom we Lwowie), „WM” 1960, t. III, 231-232, „Nauka Polska” 1976, nr 7, 106, Notatki do autobiografii, SBMP 126, Przeniosło 92

* zmiana nazwiska w 1921 r.

W pierwszej pracy wprowadzono tzw. aksjomatykę domknięć, zwaną dziś aksjomatyką Kuratowskiego oraz uogólnienie pojęcia przestrzeni topologicznej. W drugiej przedstawiono topologiczną strukturę kontynuów nieprzywiedlnych między dwoma punktami (pojęcie wprowadzone w 1909 r. przez L. Zorettiego i badane przez Z. Janiszewskiego).

3. BRONISŁAW KNASTER (1893-1980)

Urodził się 22.05.1893 r. w Warszawie w rodzinie Ludwika – lekarza i Felicji z Wierników Knasterów. We wrześniu 1902 r. został przyjęty do klasy wstępnej IV Gimnazjum Warszawskiego. Na jesieni 1904 r., z rozpoczęciem strajku szkolnego przestał uczęszczać do gimnazjum. Po roku nauki pozaszkolnej, został w styczniu 1906 r. przyjęty do klasy III Szkoły Zrzeszenia Nauczycieli. Po jej zamknięciu przez władze w roku 1907, był uczniem klasy V-ej Szkoły Jana Kreczmara, popieranej przez Towarzystwo Kultury Polskiej. Po zamknięciu i tej szkoły przez władze carskie w maju 1908 r. i aresztowaniu wielu jej uczniów, wstąpił do II Gimnazjum i po trzech latach nauki, ukończył je ze srebrnym medalem w 1911 r. Na jesieni tegoż roku został przyjęty na Wydział Lekarski Uniwersytetu Paryskiego. W marcu 1914 roku zdał I-szy egzamin lekarski (I-er doctorat). W lipcu t.r. przyjechał do kraju na wakacje i tu zaskoczył go wybuch wojny.

Od pierwszych dni października 1915 r. pracował w Wydziale Sądowym Komisariatu IV Okręgu Straży Obywatelskiej m. Warszawy.

Na początku grudnia 1915 zapisał się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UW; immatrykulowany w dn. 5.12.1915 r. Po przerwie spowodowanej zawieszeniem działalności Uniwersytetu w 1917 r., zapisał się powtórnie na Wydział Filozoficzny; powtórna immatrykulacja w dn. 11.11.1917. W 1918 r. wstąpił ochotniczo do wojska, gdzie służył jako lekarz. Zaraził się tropikalną malarią. W okresie od 22.12.1918 do 2.10.1919 r. przebywał jako pacjent w sanatorium w Chylicach. Następnie powrócił na UW. Pod kierunkiem Z. Janiszewskiego przystąpił do przygotowania rozprawy doktorskiej.

SPONSIO SOLLEMNIS.

PROMOTOR:

Examinibus, Doctorande clarissime, quae ad eorum, qui in—~~iure—arte medica~~—philosophia—Doctoris nomen ac honores consequi student, doctrinam explorandam lege constituta sunt, cum laude superatis, nos adiisti, ut te eo honore, quem appetiisti, in hoc sollemni consessu ornemus. Sed prius fides est danda, te talem semper futurum, qualem te esse iubebit dignitas, quam obtinebis, et nos te fore speramus.

Spondebis igitur:

primum te huius Universitatis, in qua summum in—~~iure—arte medica~~—philosophia—gradum ascenderis, piam perpetuo memoriam habiturum, eiusque res ac rationes, quoad poteris, adiuturum;

dein honorem eum, quem in te conlaturus sum, integrum incolumemque servaturum, neque umquam pravis moribus aut vitae infamia commaculaturum;

postremo studia humanitatis impigro labore culturum et proventurum non sordidi lucri causa, nec ad vanam captandam gloriam, sed quo magis veritas propagetur et lux eius, qua salus humani generis continetur, clarius efulgeat.

Haec tu ex animi tui sententia spondebis ac pollicebere?

DOCTORANDUS:

Spondeo ac polliceor.

Bronisław Knaster

Varsoviae, die XXIII Maii 1922

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	
Publikacje:	Un continu dont tout sous-continu est indécomposable. „FM” 1922, t. 3, 247-286
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Zygmunt Janiszewski)
Data prezentacji:	12.1921
Data promocji:	23.05.1922 (ze ślubowania)
Źródło:	AUW RP 797 (brak dypl.), „WM” 1983, t. XXV, 101-122, SBMP 105

4. KAZIMIERZ ABRAMOWICZ (1889-1936)

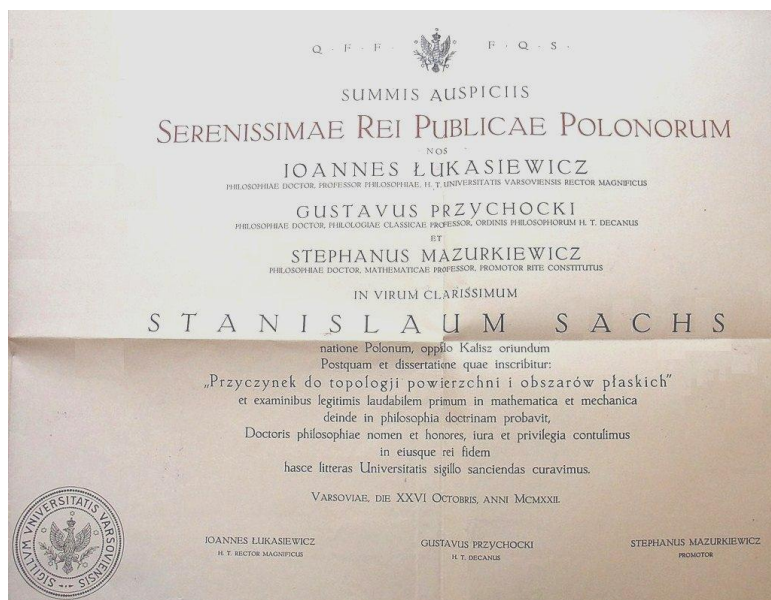
Po odrodzeniu się Państwa Polskiego przyjechał do Poznania i w 1921 r. objął stanowisko zastępcy profesora na Uniwersytecie. Ponieważ władze państwowe obowiązywały osoby przyjeżdżające z zagranicy i pracujące naukowo o uzupełnianie stopni naukowych w Polsce, podjął procedurę uzyskania stopnia naukowego doktora oraz habilitacji. Wcześniej jednak władze uczelni wydały wytyczne do przygotowywania doktoratów (Uniwersytet Poznański. Wydział Filozoficzny. Przepisy dla egzaminów doktorskich, Poznań 1921, s. 1-6), w których wprowadzono wymóg, że ubiegający się o stopień doktora przynajmniej przez rok musiał studiować na tej uczelni oraz że praca nie mogła być wcześniej drukowana. W tej sytuacji przewód doktorski wszczęto na UW, gdzie takich rygorów nie było (zob. J. Neyman).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O funkcjach hipergeometrycznych z dowolną ilością punktów pozornie osobliwych</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	23.05.1922
Źródło:	AUAM (odpis dyplomu), SBMP 5.

5. STANISŁAW SAKS (1897-1942)

Ur. 30.12.1897 r. w Kaliszu. W 1905 r. wstąpił do szkoły handlowej kaliskiej. W 1907 r. przeniósł się do Warszawy, gdzie przyjęty został do klasy I szkoły M. Kreczmara (ośmioklasowa męska szkoła prywatna z kursem gimnazjów). Maturę uzyskał w 1915 r. 13 listopada 1915 r. złożył podanie na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UW. Immatrykulowany 25.11.1915 r. Po przerwie spowodowanej zawieszeniem działalności dydaktycznej w 1917 r., ponownie immatrykulowany 11.11.1917 r. W 1919 r. przerwał naukę z powodu służby wojskowej, a później brał udział w akcji plebiscytowej na Górnym Śląsku. Na podstawie zaświadczenia Dowództwa baonu zapasowego 5 pp Legionów z dn. 20 grudnia 1920 r., został bezterminowo urlopowany. W semestrze zimowym 1919/20 powrócił na UW.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Przyczynek do topologii powierzchni i obszarów płaskich</i>
Publikacje:	Sur l'homéomorphie des variétés à deux dimensions. „FM“ 1924, t. 5, 288-320
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	05.1922
Data promocji:	26.10.1922, dyplom bez numeru (błędnie nazwisko na dyplomie)
Źródło:	AUW RP 411, „WM” 1982, t. XXIV, 145-160, SBMP 209

6. ANTONI SZCZEPAN ZYGMUND (1900-1992)

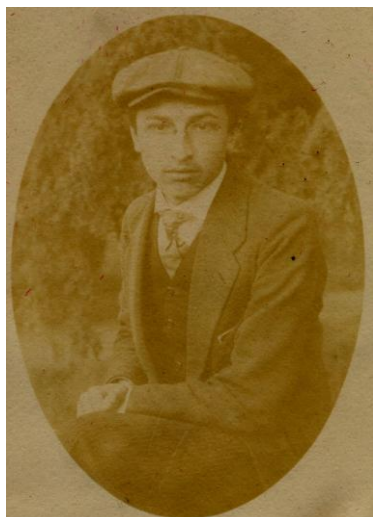
Ur. 26.12.1900 r. w Warszawie w rodzinie Wincentego i Antoniny z Perkowskich. W 1907 r. wstąpił do szkoły Macierzy, a po jej zamknięciu w 1909 r. – do 2-go oddziału szkoły elementarnej zarządzanej przez Lipkę przy ul. Ogrodowej. Wiosną 1912 r. zdał egzamin do klasy I 7-go męskiego rządowego gimnazjum filologicznego przy ul. Złotej. Ukończył tutaj

trzy klasy i w wyniku ewakuacji Rosjan z Warszawy wraz z rodziną zmuszony został do wyjazdu do Połtawy. Ukończył 7-ą klasę w I-ym Połtawskim gimnazjum im. Aleksandra I w 1918 r. Po zajęciu Połtawy w kwietniu t.r. przez wojska niemieckie, powrócił do Warszawy. We wrześniu wstąpił do szkoły dla reemigrantów prowadzonej pod zarządem Kulwiecia i w końcu czerwca 1919 r. otrzymał świadectwo maturalne. 15.12.1919 r. zapisał się na Wydział Filozoficzny UW.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O metodzie Riemanna w teorii szeregów trygonometrycznych</i>
Publikacje:	Sur la théorie riemanienne des séries trigonométriques. „Compte Rendus de l'Académie des Sciences de Paris“ 1923, 521-523, Sur les series trigonometrique. ibidem, 576-579
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Aleksander Rajchman)
Data promocji:	23.11.1923 (dyplom bez numeru, błędne imię Stefan)
Źródło:	AAN MWRiOP (dyplom dokt.), AUW RP 5686 (odpis dypl.), „WM” 1975, t. XIX, 91-126, SBMP 273

7. KAZIMIERZ JÓZEF ZARANKIEWICZ (1902-1959)

Ur. 2.05.1902 r. w Częstochowie w rodzinie Stanisława – pracownika oddziału Banku Państwa w Częstochowie i Józefy z Borowskich. Od klasy IV do VIII uczęszczał do Wyższej Szkoły Realnej w Będzinie. Maturę uzyskał w czerwcu 1919 r. W tym też roku zapisał się na UW; immatrykulowany 16.10.1919 r. W okresie 1.09.1920 - 23.11.1920 odbywał służbę wojskową w II-iej kompanii elektrotechnicznej Baonu Maszynowego Saperów. W kwietniu 1924 r., już po uzyskaniu doktoratu, udał się do Paryża i Getyngi na studia naukowe w okresie letnim.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O rozspajaniu kontynuów przez zbiory</i>
Publikacje:	Sur les points de division dans les ensembles connexes. „FM” 1927, t. 9, 124-171
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data prezentacji:	wiosna 1923
Data promocji:	7.12.1923, dypl. nr 45
Źródło:	AUW RP 5245, „WM” 1966, t. IX, 175-185, SBMP 266

8. JERZY NEYMAN h. SPŁAWA (1894-1981)

W lipcu 1921 r. przyjechał do kraju i od 1. września objął posadę starszego asystenta w Państwowym Naukowym Instytucie Rolniczym w Bydgoszczy, gdzie pracował nad matematyczno-statystycznym opracowaniem doświadczeń. Dla wypełnienia obowiązku uzyskania polskiego stopnia doktora oraz habilitacji, zwrócił się do prof. Wacława Sierpińskiego o weryfikację prac z dziedziny matematyki czystej, wykonanych w Rosji.

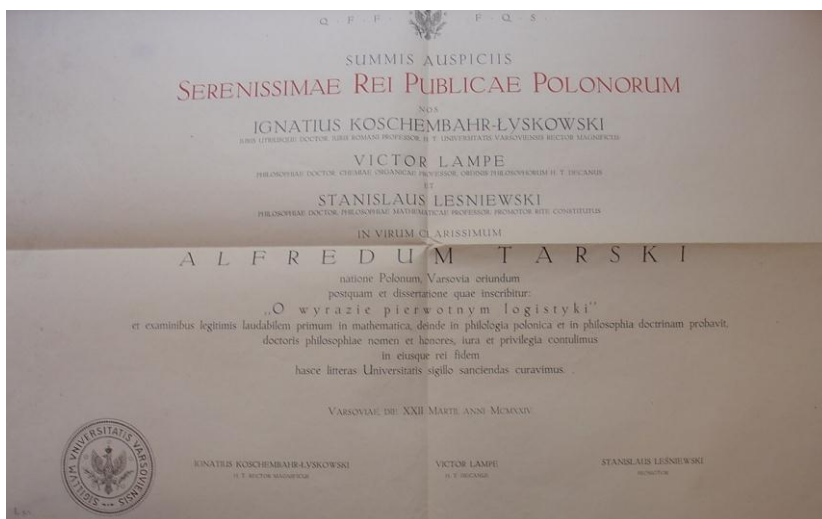
Według oceny W. Sierpińskiego, przedstawione prace były już wcześniej ogłoszone przez innych matematyków. W tej sytuacji J. Neyman podjął się wykonania nowej pracy z dziedziny statystyki matematycznej i rachunku prawdopodobieństwa, czym zajmował się od 1919 r. Referat na temat zastosowań rachunku prawdopodobieństwa do zagadnień rolniczych wygłosił w lipcu 1922 r. w Bydgoszczy na Zjeździe Rolniczym oraz przygotował publikację, stanowiącą tezy doktorskie, złożoną do Redakcji „Roczników Nauk Rolniczych” w dn. 7 kwietnia 1923 r. W owym czasie Neyman był pracownikiem Wydziału Chemii Rolnej Instytutu Rolniczego w Bydgoszczy i jednocześnie (od grudnia 1922 r.) – pracownikiem Państwowego Instytutu Meteorologicznego. W. Sierpiński, uznając ważność wykorzystania aplikacji nowej dziedziny matematycznej do zagadnień rolniczych, podjął się funkcji promotora przeprowadzenia przewodu doktorskiego.

Doktorat:

Data urodzenia:	16.04.1894
Tytuł rozprawy:	<i>Próba uzasadnienia zastosowań rachunku prawdopodobieństwa do doświadczeń polowych.</i>
Publikacje:	„Roczniki Nauk Rolniczych” 1923, t. 10, z. 1, s. 1-51
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data uzyskania:	1923
Źródło:	Archiwum SGGW, „WM” 1973, t. XVI, SBMP 226

9. ALFRED TARSKI [TAJTELBAUM, TEITELBAUM]* (1901-1983)

Ur. 14.01.1901 r. w Warszawie w rodzinie Izaaka Teitelbauma – kupca i Racheli z Prussaków. Maturę uzyskał w Szkole Mazowieckiej w 1918 r. W latach 1918-23 studiował na Wydziale Filozoficznym UW, z przerwą w 1918 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O wyrazie pierwotnym logistyki</i>
Publikacje:	1. „Przegląd Filozoficzny” 1923, t. 26, 85-94 2. Sur le terme primitif de la logistique. „FM” 1923, t. 4, 196-200
Promotor:	Stanisław Leśniewski
Data promocji:	22.03.1924, dypl. nr 50
Źródło:	AUW RP 2909, „WM” 1987, t. XXVII, SBMP 244

* zmiana nazwiska 18.03.1924

10. FRANCISZEK SIECZKA (1890-1962)

Ur. 10.10.1890 r. w Żyrardowie w rodzinie Wojciecha i Marianny ze Stasiaków. W styczniu 1906 r. wstąpił do siedmioklasowej Szkoły Handlowej Kupiectwa Łódzkiego, którą ukończył w 1910 r., otrzymawszy świadectwo dojrzałości. W rok później wstąpił do Seminarium Duchownego w Płocku. Święcenia kapłańskie otrzymał 17 czerwca 1916 r. i mianowany został wikariuszem parafii w Rypinie. Po uzyskaniu pozwolenia na studia, wstąpił na Wydział Filozoficzny UW, immatrykulowany 22.11.1917 r. W okresie 1918-20 był kapelanem 32 pp. 14.10.1920 r., jako akademik, był bezterminowo urlopowany.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Naturalna definicja krzywizny</i>
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	6.06.1924, dypl. nr 57
Źródło:	AUW RP 2230

11. STANISŁAW DOBROWOLSKI (1898-)

Ur. 2.07.1898 r. w Odessie. Rodzice: Stanisław Zefiryn i Zofia Włodek. W 1917 r. ukończył szkołę realną św. Pawła w Odessie. W r. akad. 1918/19 studiował na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Uniwersytetu odeskiego. W 1920 r. przyjechał do Poznania, gdzie podjął studia na Wydziale Filozoficznym UP, sekcja matematyczna. W Uniwersytecie Warszawskim od marca 1922 r. Immatrykulowany 1.04.1922 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O wartościach granicznych uogólnionych średnich arytmetycznych</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	29.05.1925, dypl. nr 77
Źródło:	AUW RP 11450

W 1929 r. wydał książkę „Metody rachunkowe w ubezpieczeniach społecznych” poprzez Zakład Ubezpieczeniowy Pracowników Umysłowych. Dalsze losy nieznanne.

12. TADEUSZ FELSZTYN [FELDSTEIN]* (1894-1963)

Ur. 30.09.1894 r. we Lwowie. Egzamin dojrzałości z odznaczeniem zdał w II Szkole Realnej w 1911 r. W r. akad. 1911/12 uczęszczał na Wydział Budowy Maszyn PLw. W l. 1912/13 i 1913/14 studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu w Getyndze (Oddział Matematyczno-Przyrodniczy). Od 1914 pełnił służbę wojskową w Legionach Polskich, był internowany przez Austriaków w 1918. W półroczu 1918/19 zapisał się na Wydział Filozoficzny UJK. Po zakończeniu wojny polsko-ukraińskiej znalazł się w Warszawie, gdzie wstąpił na UW; immatrykulowany 15.11.1919 r. Po przerwie związanej ze służbą w Instytucie Wojskowo-Naukowym M.S.Wojsk, powrócił w marcu 1922 r. na studia (zgoda dziekana W. Sierpińskiego). Z. Janiszewski zaliczał go do zdolniejszych studentów. Studia ukończył w 1923 r. Mianowany został dyrektorem naukowym w Centralnej Szkole Strzeleckiej oraz w Centralnym Biurze Balistycznym.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Topologiczna definicja czasu</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Zygmunt Janiszewski)
Data promocji:	12.06.1925, dypl. nr 85
Źródło:	AUW RP 4776

* zmiana nazwiska 24.10.1919 r.

13. OTTON MARCIN NIKODYM (1887-1974)

Doktorat:

Data urodzenia:	13.08.1887
Tytuł rozprawy:	
Publikacje:	1. Sur une propriété de l'opération (A). "FM" 1925, t. 7, 149-154 2. Sur les points linéairement accessibles des ensembles plans. "FM" 1925, t. 7, 250-258
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	16.06.1925
Źródło:	AUJ WF II 121, „WM” 1983, t. XXV, 75-93, SBMP 170

14. STANISŁAWA DOROTA NIKODYM [LILIENTAL]* (1897-1988)

Ur. 2.07.1897 r. w Warszawie. Rodzice: ojciec Natan Nuchim Liliental – współpracownik Banku Zachodniego, matka Gitla Regina Eiger – badacz i etnograf kultury żydowskiej. Przez 6 lat uczyła się w szkółce Szalayowej, po czym ukończyła 7-o klasową pensję Kochanowskiej. Przed Komisją Egzaminacyjną zdała maturę w 1916 r. Na jesieni t.r. rozpoczęła studia na Wydziale Filozoficznym UW. Immatrykulowana 18.10.1916 r. Po przerwie w r. szk. 1918/19, kiedy uczyła matematyki poborowych na kursie dla dorosłych, powróciła na UW.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	
Publikacje:	Sur les coupures du plan faites par les ensembles connexes et les continus. "FM" 1925, t. 7, 15-23
Promotor:	
Data promocji:	24.06.1925, dypl. nr 89
Źródło:	AUW RP 1583 (brak dypl.), „Czy wiesz kto to jest?” Uzupełnienia i sprostowania. Warszawa 1938, s. 212

* ślub z O. Nikodymem w lipcu 1925 r.

15. ALEKSANDER ZENON MARIAN GRUŻEWSKI (1895-1968)

Ur. 20.04.1895 r. w Warszawie w rodzinie Aleksandra Mariana i Julii z Łopuskich. W 1903 r. wstąpił do Szkoły Rontalera, gdzie uczęszczał przez dwa lata. W 1906, po przerwie jednorocznej, przeniósł się do polskiej szkoły Zgromadzenia Nauczycieli. W 1909 r. przeniósł się do Mińska Lit. i tam wstąpił do szkoły handlowej. Ukończył ją w 1913 r. Następnie zapisał się na Politechnikę w Petersburgu. Na wiosnę 1915 r. ukończył dwa kursy na Wydziale Hutniczym. W czerwcu przyjechał do Warszawy. W listopadzie zapisał się na UW jako student III kursu, immatrykulowany 30.11.1915 r. Wkrótce jednak przerwał studia i podjął pracę zarobkową. W listopadzie 1917 r. poprosił o powtórne przyjęcie; immatrykulowany ponownie 11 listopada. W okresie 11.11.1918-25.06.1919 – ochotnik Wojska Polskiego. Po zwolnieniu ze służby wojskowej

studiował w dalszym ciągu (łącznie dziewięć semestrów). Skreślony 30.06.1922 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O zagadnieniu a P. Urysohna</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	19.02.1926, dypl. nr 107
Źródło:	AUW RP 556, SBMP 68

16. MICHAŁ KERNER (KOERNER) (1902-1943)

Urodzony 21.05.1902 r. w Warszawie w rodzinie Wolfa-Dawida i Marii z d. Mankin Kernerów. W 1913 wstąpił do 8-klasowej Szkoły Zgromadzenia Kupców m. Warszawy, której oddział filozoficzny ukończył 29 maja 1920 r. Jako ochotnik wstąpił w sierpniu do wojska i ukończył ośmiotygodniowy kurs, w dn. 20.10 mianowany starszym szeregowym w DOG w Krakowie. Przydzielony do 12 pp w Wadowicach, 3 listopada otrzymał bezterminowy urlop. 10.11.1920 r. złożył dokumenty na Wydziale Filozoficznym UW, immatrykulowany 3.01.1921. Studiował matematykę w latach 1920-25. Po uzyskaniu stopnia doktorskiego zapisał się w roku 1926/27 na sekcję humanistyczną, gdzie zgłębiał m.in. zasady nauczania, dzieje Polski, powieść w Polsce, język grecki i język japoński.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Extremum między punktami sprzężonymi w przestrzeni</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	19.02.1926, dypl. nr 109
Źródło:	AUW RP 7494, SBMP 100

17. PIOTR WŁODZIMIERZ PAWEŁ SZYMAŃSKI (1900-1965)

Ur. 29.06.1900 r. w Cyprianie w pow. Lipnowskim ziemi płockiej. Rodzice: ojciec Stefan Karol – technik w cukrowni, matka – Józefa z Bukowskich. W r. 1910 wstąpił do gimnazjum w Łomży, gdzie ukończył 4 klasy. W sierpniu 1915 ewakuowany w głąb Rosji, gdzie w okresie wrzesień 1915-kwiecień 1918 ukończył gimnazjum w Bierdiańsku (gub. Taurydzka). W dn. 6 listopada 1921 r. powrócił do Polski i zamieszkał w Warszawie. W semestrze zimowym 1921/22 rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym UW, zakończone w 1925 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O sumie dwóch kontynuów nieprzywiedlnych</i>
Publikacje:	1. Sur les constituants d'ensembles situés sur des continus arbitraires. „FM” 1927, t. 10, 363-379 2. La somme de deux continus irréductibles. „FM” 1928, t. 11, 1-15
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	25.06.1926, dypl. nr 122
Źródło:	AUW RP 11055

18. JANINA LINDENBAUM [HOSIASSON] (1899-1942)

Ur. 6.12.1899 r. w Warszawie w rodzinie Józefa Hosiassiona – kupca i Zofii z d. Feigenblatt. W wieku 9 lat oddano ją do klasy podwstępnej na pensję Tymińskiej. Otrzymawszy w r. 1917 patent z ukończenia 7-u klas, wstąpiła – w celu uzyskania świadectwa maturalnego – do 7ej klasy gimnazjum A. Wareckiej. W czerwcu 1919 r. zakończyła naukę egzaminem dojrzałości i rozpoczęła studia na Wydziale Filozoficznym UW; immatrykulowana 16.10.1919 r. Pozostawała tutaj przez 6 lat, studiując początkowo matematykę i filozofię, a później szereg przedmiotów pomocniczych. W roku akademickim 1925/26 pozostawała na urlopie, przygotowując rozprawę doktorską. Po uzyskaniu doktoratu, podjęła w 1927 r. studia na Wydziale Humanistycznym w Studium Pedagogicznym.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Uprawienie rozumowania indukcyjnego</i>
Publikacje:	„Przegląd Filozoficzny” 1928
Promotor:	Tadeusz Kotarbiński
Data promocji:	10.12.1926, dypl. nr 132
Źródło:	AUW RP 5224, SBMP 136

19. HALINA MARIA MILICER –GRUŻEWSKA* (1901-1981)

Ur. 13.02.1901 r. w Czystej Łuży na Polesiu, w rodzinie Kazimierza Karola – inżyniera kolei w mieście Kungur w Permskiej guberni i Heleny z d. Lewandowskiej Milicerów. Do szkół średnich uczęszczała w Warszawie w latach od 1913 do 1915. W marcu 1919 r. zdała maturę w 8-klasowej szkole żeńskiej J. Kowalczykówny. Studia na Wydziale Filozoficznym UW odbywała w latach 1921-1924.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O różniczkowaniu całek Jacksona</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	24.06.1927, dypl. nr 174
Źródło:	AUW RP 5258, SBMP 161

* ślub z A. Grużewskim 3.08.1921 r.

20. ZYGMUNT ZALCWASSER (1898-1943)

Ur. 18.06.1898 r. w Warszawie w rodzinie Abrama Izaaka - subiekta i Sury z Karasiów. W 1907 r. wstąpił do klasy wstępnej II progimnazjum rosyjskiego, przekształconego w r. 1910 na VII gimnazjum warszawskie. Uczęszczał tu do r. 1915. Jesienią tego roku wstąpił do klasy 8-ej Szkoły Filologicznej M. Kreczmara, którą ukończył w 1916 r. zdając w czerwcu maturę przed Komisją Egzaminacyjną. Podanie o wpisanie na UW złożył 20 września 1916 r.; immatrykulowany 8.10.1916 r. Po ponownym uruchomieniu Uniwersytetu, powtórna immatrykulacja w dn. 11.11.1917 r. W listopadzie 1918 r. zgłosił się jako ochotnik do WP, wcielony w marcu 1919 r. i przydzielony do Powiatowej Komendy Uzuppełnień w Siedlcach. W okresie I trymestru 1919/20 otrzymał urlop. Studia, przerywane pracą zarobkową odbywał do 1927 r. Zakończył je uzyskaniem stopnia magistra

filozofii za pracę *Zastosowanie metody mnożenia szeregów trygonometrycznych do konstrukcji osobliwości Lebesque'a* (dypl. nr 15/27 z dn. 4.10.1927 r.).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O osobliwościach funkcji ciągłych zmiennej rzeczywistej</i>
Promotor:	Wacław Sierpiński (Aleksander Rajchman)
Data promocji:	20.01.1928, dypl. nr 24
Źródło:	AUW RP 1338, SBMP 266

21. ADOLF LINDENBAUM (1904-1941)

Ur. 12.06.1904 r. w Warszawie w rodzinie Mojszy Henocha i Emilii z d. Krykus. W 1914 wstąpił do klasy I gimnazjum R. Kowalskiego, a w roku następnym – do kl. II gimnazjum filologicznego M. Kreczmara, które ukończył w 1922 r. egzaminem dojrzałości. W październiku t.r. został przyjęty na Wydział Filozoficzny (sekcja matematyczna) UW; immatrykulowany 1.10.1922. W ciągu 5 lat odbył pełne studia matematyczne. W czasie studiów opublikował dwie prace (w „FM” 1926, t. VIII oraz „C.R. Soc. des Sc. de Varsovie” 1926, t. XIX). W 1927 r. rozpoczął studia na Wydziale Humanistycznym w zakresie psychologii i pedagogiki. Wystąpił z UW w dn. 15 czerwca 1929 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O własnościach metrycznych mnogości punktowych</i>
Promotor:	Wacław Sierpiński

Data promocji:	22.06.1928, dypl. nr 19
Źródło:	AUW RP 11947, SBMP 136

22. SALOMON (SZLAMA ZELMAN) LUBELSKI (1902-1941)

Ur. 9.02.1902 r. w Warszawie. Ojciec - Mordka Legin Lubelski, matka - Szyfra Hodesa z d. Darewska. Początkowe nauki pobierał w domu, a w wieku dziesięciu lat, po zdaniu egzaminów wstępnych, został przyjęty do rosyjskiej szkoły miejskiej. W 1918 r. wstąpił do szóstej klasy Szkoły Realnej Teofila Sadkowskiego, mieszczącej się u zbiegu ulic Leszno i Żelaznej. Niestety, szkoła ta nie dawała możliwości uzyskania matury, uprawniającej do studiów wyższych. W roku szkolnym 1921/22 wstąpił do Gimnazjum o profilu matematyczno-przyrodniczym im. Magnusa Kryńskiego, znajdującego się przy Miodowej 5. W maju 1922 roku złożył egzamin dojrzałości i zapisał się na studia matematyczne na Uniwersytecie Warszawskim. W okresie sześciu lat studiów przeszedł bardzo szeroki zakres różnych dyscyplin matematycznych.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O rozkładzie liczb na formy kwadratowe</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	30.11.1928, dypl. nr 27
Źródło:	AUW RP 12044, „Dzieje matematyki polskiej” 2012, t. I, 237-248, SBMP 137

23. WŁADYSŁAW ŚLEBODZIŃSKI (1884-1972)

Doktorat:

Data urodzenia:	6.02.1884
Tytuł rozprawy:	<i>O pewnej klasie przestrzeni Riemanna</i>
Promotor:	Kazimierz Żorawski
Data promocji:	21.06.1929
Źródło:	APWr., SBMP 240

24. KAROL BORSUK (1905-1982)

Urodzony 8.05.1905 r. w Warszawie. Ojciec – Marian (doktor medycyny), matka – Zofia Maciejewska. Naukę szkolną rozpoczął w I klasie Szkoły Realnej im. Staszica w 1915 r. W 1920 r. służył parę tygodni w Straży Obywatelskiej. Maturę uzyskał w Państwowym Gimnazjum im. Staszica w 1923 r. W tymże samym roku rozpoczął studia na UW, uzyskując dyplom magistra filozofii (dypl. nr 11/27 z dn. 4.10.1927) za pracę *O iteracjach funkcji monotonicznych ciągłych*.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O retraktach i zbiorach związanych</i>
Publikacje:	1. Sur les rétractes. „FM” 1931, t. 17, 152-170 2. Quelques théorèmes sur les ensembles univoquements. “FM” 1931, t. 17, 171-209 3. Einige sätze über stetige Streckenbilder. „FM“ 1932, t. 18, 198-213
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	10.1929
Data promocji:	13.02.1931, dypl. nr 83
Źródło:	AUW RP 14619, SBMP 27

25. ZYGMUNT JÓZEF KOBRZYŃSKI (1893-1944?)

Ur. 18.09.1893 r. w Radomsku. Rodzice: Teodor Juliusz – kasjer i Karolina Targowska. W 1905 r. wstąpił do IIIej klasy 7-io klasowej Szkoły Realnej w Skierniewicach. Ukończył ją w 1911 r. W 1912 r. wstąpił jako student nadzwyczajny na UJ. W czasie I wojny światowej uczył w majątkach jako nauczyciel prywatny. W 1917 r. przeniósł się do Warszawy i rozpoczął studia na UW. W r. szk. 1918/19 uczył matematyki w gimnazjum żeńskim A. Jakubowskiej.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O wyznacznikach terminów logicznych</i>
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	27.03.1930, dypl. nr 58
Źródło:	AUW RP 1703, SBMP 106

26. NACHMAN ARONSZAJN (1907-1980)

Ur. 26.07.1907 r. w Warszawie. Ojciec – Judel, matka - Chana-Dwojra Wiernikow. W 1916 r. wstąpił do klasy I Gimnazjum Męskiego Towarzystwa „Ascola”, gdzie ukończył całkowity kurs gimnazjum humanistycznego. Maturę uzyskał w 1925 r. Immatrykulowany na UW 2.10.1925 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O metryce i metryzacji</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	24.10.1930, dypl. nr 64
Źródło:	AUW RP 19972, „WM” 1983, t. XXV, 89-100, SBMP 7

27. JERZY JÓZEF POPRUŻENKO (1893-1973)

Ur. 26.07.1893 r. w Odessie. Rodzice: Michał (profesor Uniw. Odeskiego) i Otylia Gaertner. W 1911 r. ukończył 8-klasowe państw. gimnazjum filologiczne ze złotym medalem i wstąpił na Wydział Historyczno-Filologiczny Uniw. Petersburskiego. Następnie przeniósł się do Odessy, gdzie ukończył w 1917 r. taki sam wydział. W 1918/19 wysłuchał na Wydziale Matematycznym kurs przedmiotów 1 i 2 semestru. Po zajęciu południowej Rosji przez bolszewików, przybył w 1920 r. do Warszawy. Niebawem wstąpił do Armii Ochotniczej, gdzie przebywał do czasu demobilizacji. Następnie, w 1921 r. podjął pracę w charakterze urzędnika kontraktowego w Państwowych Zakładach Graficznych. W dn. 17 października 1925 r. złożył dokumenty na Wydziale Filozoficznym UW.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O pewnych własnościach funkcji rzeczywistych zbioru</i>
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	28.11.1930, dypl. nr 75 (faktyczna promocja odbyła się 20.01.1931)
Źródło:	AUW RP 21781, AIM PAN

28. WITOLD WOLIBNER (1902-1961)

Ur. 24.09.1902 r. w Piotrowie (pow. plocki) w rodzinie Aleksandra i Zofii – Heleny z Biedrzyckich. Nauki początkowe pobierał w domu. Od klasy VI-ej (1918 r.) uczęszczał do Gimnazjum Państwowego im. Władysława Jagiełły w Płocku. Całkowity kurs gimnazjum ukończył w czerwcu 1921 r. W młodości był bardzo chorowity, przebywał w sanatorium św. Józefa w Warszawie i ss. Elżbietanek w Poznaniu.

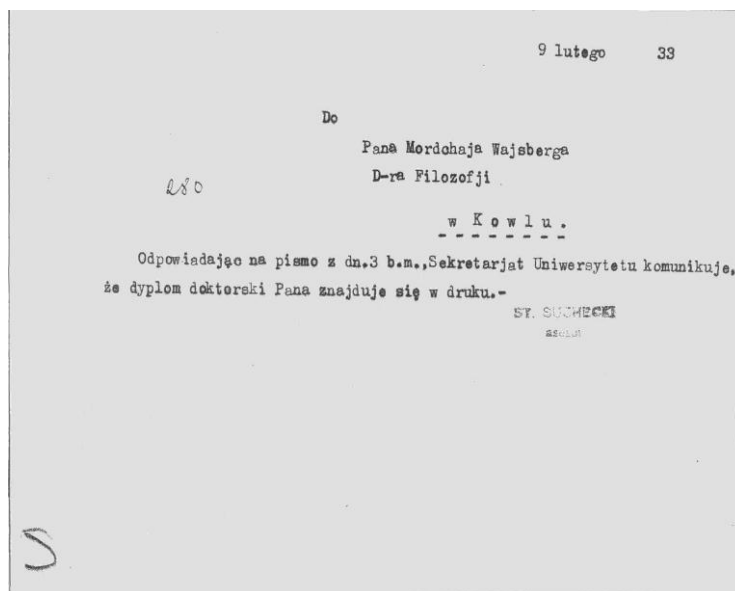
Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Przyczynek do teorii funkcji analitycznych</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data prezentacji:	1930
Data promocji:	13.02.1931, dypl. nr 84 (błędna data na dyplomie 13.02.1930)
Źródło:	AUW RP 9922, "WM" 1962, t. VI, 1-6, SBMP 261

29. MORDOCHEJ WAJSBERG (1902-1941?)

Urodził się 27.04. (10.05.) 1902 r. w Łomży w rodzinie żydowskiej Pinchosa Noskowicza Wajsberga i Chaji Leji Abramowny Panicz. Po ukończeniu szkoły powszechnej przez dwa lata uczęszczał do gimnazjum w Łomży. Od 1921 r., od klasy VII, uczył się w Ośmioklasowym gimnazjum koedukacyjnym Szymona Goldlusta w Łomży. W 1923 r. uzyskał w tej szkole świadectwo dojrzałości i rozpoczął studia na UW. Immatrykulowany w dn. 8.10.1923 r. W 1928 r. uzyskał dyplom magistra matematyki za pracę *Przyczynki do*

badań nad logiką matematyczną (dyplom nr 30/28 z dn. 2.10.1928 r.). W latach 1929-30 odbywał służbę wojskową w Szkole Podchorążych i w 4 psp. Dnia 16.09 1930 r. został przeniesiony do rezerwy. W roku akad. 1930/31 przygotowywał pod kierunkiem J. Łukasiewicza rozprawę doktorską, będąc studentem Wydziału Humanistycznego UW (immatrykulowany powtórnie 5.11.1930 r.). Po doktoracie, w czerwcu 1931 r. ubiegał się o posadę nauczycielską w Kowlu. W lutym 1933 r. zwrócił się do Sekretariatu UW z prośbą o wydanie dyplomu doktorskiego, informując w nim o terminie promocji doktorskiej.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Aksjomatyzacja trójwartościowego rachunku zdań.</i>
Publikacje:	„Sprawozdania z posiedzeń III Wydziału Matematyczno-przyrodniczego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego”, 1931, t. 23, 126-148 (na posiedzeniu Wydziału pracę przedstawił J. Łukasiewicz)
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	05.1931
Źródło:	AUW RP 15153 (brak dyplomu),

30. ALEKSANDER WUNDHEILER (1902-1957)

Ur. 6.04.1902 r. w Warszawie w rodzinie Froima i Czarnej Bajli z d. Halperson. Od r. 1910 do 1914 uczęszczał do szkoły realnej K. Nawrockiego, w której ukończył cztery klasy. W marcu 1919 r. uzyskał świadectwo dojrzałości na podstawie egzaminu zdanego przed Komisją Egzaminacyjną dla eksternów MWRiOP. W tymże roku zapisał się na Wydział Filozoficzny UW. W czasie wojny 1920 r. służył w Kompanii Zapasowej Saperów Nr 6 w Przemysłu. W lutym 1927 r. uzyskał dyplom magisterski w zakresie matematyki za pracę *Niektóre zastosowania geometrii wielowymiarowej do mechaniki układów punktów materialnych* (dypl. Nr 9 z dn. 8.02.1927 r.).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Geometria reonomiczna jako podstawa mechaniki absolutnej</i>
Publikacje:	„Prace Mat.-Fiz.” 1934, t. 40
Promotor:	Antoni Przeborski
Data promocji:	22.06.1932, dypl. Nr 122
Źródło:	AUW RP 5119, SBMP 263

31. ZENON JAN WARASZKIEWICZ vel ZACHARSKI (1909-1945)

Ur. 20.03.1909 r. w Warszawie w rodzinie Stanisława i Tekli z Jankowskich. Ojciec był nauczycielem języków, a w czasie I wojny pracował w biurze Kolei Nadwiślańskiej. W r. 1915 r. rodzina wyjechała do Moskwy, a następnie na Krym. W Teodozji uczęszczał do szkoły polskiej. W sierpniu 1918 r. powrócił do Warszawy. W tym samym roku wstąpił do klasy II-iej gimnazjum K. Kulwiecia, gdzie ojciec uzyskał posadę nauczyciela. W 1920 r. przeniósł się do gimnazjum humanistycznego L. Lorentza, do klasy IV-iej. Szkołę ukończył w 1926 r. i na jesieni zapisał się na UW. Dyplom magisterski Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego uzyskał w 1931 r. (nr dypl. 145/31 z dn. 3.03.1931 r.).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O odwzorowaniach ciągłych kontynuów</i>
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz
Data promocji:	23.06.1932, dypl. Nr 126
Źródło:	AUW RP 22719, „WM” 2001, t. XXXVII, 135-144, SBMP 253

32. WITOLD KAZIMIERZ SOSNOWSKI (1904-1941)

Urodził się 16.12.1904 r. w Warszawie. Ojciec Jan Kazimierz (profesor i rektor w SGGW), matka – Wanda. Nauki początkowe w szkole powszechnej Anders-Puhaczewskiej, następnie w Szkole Mazowieckiej – gdzie przebywał 2 lata. Dalsza nauka w Szkole im. E. Konopczyńskiego. W 1920 r. jako uczeń 6ej klasy wstąpił do wojska, zwolniony po 2ch miesiącach. Maturę uzyskał w czerwcu 1923 r. Immatrykulowany 4.10.1923 r. Studia w latach 1923-28.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Geometria rzutowa tworów urojonych płaskich</i>
Promotor:	Kazimierz Żorawski
Data promocji:	27.06.1932, dypl. Nr 124
Źródło:	AUW RP 14802, PSB

33. EDWARD JAN SZPILRAJN (MARCZEWSKI) (1907-1976)

Ur. 15.11.1907 r. w Warszawie w rodzinie Józefa i Anny z d. Cymerman. Świadectwo dojrzałości otrzymał w Gimnazjum Państwowym im. Stefana Batorego w dn. 27.05.1925 r. Studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UW ukończył w 1931 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O funkcjach miarowych i warunku Baire'a</i>
Publikacja:	O mierzalności i warunku Baire'a. „Comptes Rendus” I Kongresu Matematyków Ziem Słowiańskich, 1929.
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	27.06.1932, dypl. Nr 125
Źródło:	AUW RP 19656, „WM” 1979, t. XXII, 202-237, SBMP 150

34. STANISŁAW JAŚKOWSKI (1906-1965)

Ur. 22.04.1906 r. w Warszawie w rodzinie Feliksa Marcina i Kazimiery z d. Dzierzbicka. Początkowe nauki pobierał prywatnie. Klasy gimnazjalne od I do V ukończył w Szkole Mazowieckiej (1916-21), a od VI do VIII – w Państwowym Gimnazjum Nr 2 w Zakopanem (1921-24). W latach 1924-32 studiował na Oddziale (Wydziale) Matematyczno-Przyrodniczym UW (z przerwą w sem. Zim. 1929/30 z powodu kuracji).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Reguły wnioskowania za pomocą założeń</i>
Publikacje:	On the rules of suppositions in formal logic. „Studia Logica” 1934, t. 1, 1-32.

Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	30.06.1932, dypl. Nr 127
Źródło:	AUW RP 18548, „WM” 1967, t. X, 15-28, SBMP 89

35. KAZIMIERZ PASENKIEWICZ (1897-1995)*

Ur. 27.09.1897 r. w Kijowie. W 1915 ukończył szkołę realną rządową. W jesieni wstąpił na Wydział Ekonomiczny Instytutu Handlowego Kijowskiego, w którym przebywał 4 semestry. W 1918 r. przeniósł się na Wydział Matematyczny Uniwersytetu kijowskiego. Wiosną 1920 r. wstąpił w charakterze ochotnika do 1 pułku piechoty legionowej. W bitwie pod Radoszkowicami został ranny. Po operacji nogi przyjechał do Warszawy. W listopadzie zapisał się na Wydział Filozoficzny UW. W listopadzie 1924 r. poprosił o urlop na rok 1924/25 na przygotowanie się do egzaminów doktorskich. Jednak w 1925 r. przerwał studia z powodu pracy zarobkowej i konieczności utrzymania rodziny. Doszedł do znacznego majątku, wchodząc do spółki tytoniowej. We wrześniu 1931 r. powrócił na UW, Wydział Humanistyczny, gdzie studiował logikę pod

kierunkiem prof. T. Kotarbińskiego. Przez jeden semestr w r. akad. 1933/34 odbywał studia pedagogiczne.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Opis aktów, za pomocą których może być zbudowany system formalny teorii dedukcji</i>
Promotor:	Tadeusz Kotarbiński
Data promocji:	6.02.1933, dypl. Nr 216
Źródło:	AUW RP 7615

* Doktorat z filozofii na Wydziale Humanistycznym UW

36. WACŁAW KOZAKIEWICZ (1911-1959)

Urodzony 23.01.1911 r. w Złotnikach w pow. Jędrzejewskim. W rodzinie Jana Mieczysława i Taidy Marii Anny z Trószyńskich. W latach 1920-29 uczył się w Gimnazjum im. M. Reja w Warszawie. Studiował od I trymestru 1929/30 do trymestru jesiennego 1932/3 (dziesięć trymestrów) na UW. W październiku 1933 r. uzyskał stopień magistra filozofii w zakresie matematyki i od 1 listopada został starszym asystentem w Zakładzie Statystyki Matematycznej SGGW. W roku 1933/34 odbył Roczne Studium Pedagogiczne. W r. akad. 1934/35 uczestniczył w kursie doktoranckim (2 godz. Tyg.) z rachunku prawdopodobieństwa, prowadzonym przez A. Rajchmana.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	
Promotor:	Stefan Mazurkiewicz (Aleksander Rajchman)
Data egzaminu:	12.12.1935 – z matematyki i mechaniki teoretycznej
Data uzyskania:	1936
Źródło:	AUW RP 30982 (brak dypl.), Archiwum SGGW, <i>Sprawozdanie Wydz. Mat-Przyr. 1935/36</i> , SBMP 111

37. STEFAN LECH JÓZEF SOKOŁOWSKI (1904-1940)

Ur. 23.01.1911 r. w Brzeźnie. Rodzice: Witold i Anna Skarbek. Do gimnazjum w Myślenicach wstąpił w 1916 i po roku przeniósł się do Zakopanego. Tam też ukończył gimnazjum państwowe w r. 1922. Podczas wojny z bolszewikami wstąpił do wojska i brał udział w obronie Lwowa. W 1923 r. wstąpił na Wydział Filozoficzny UJK. Po trzech trymestrach przeniósł się na UW, gdzie studiował w latach 1924-1928. Brał udział w I Zjeździe PTM.

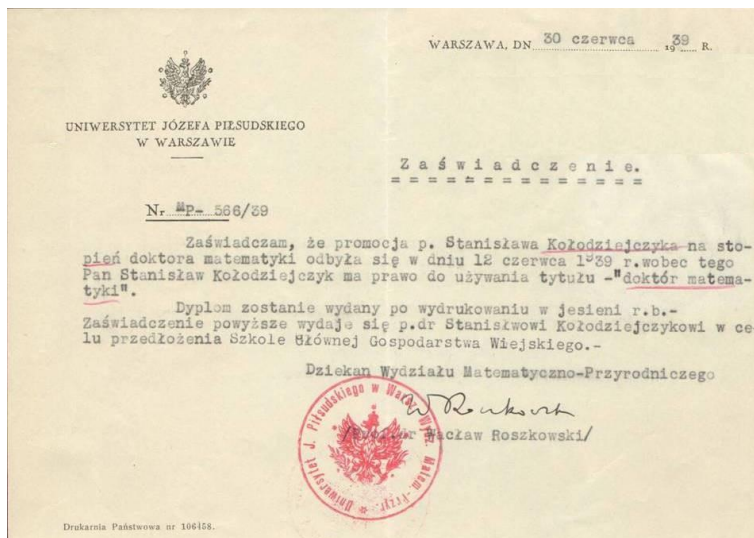
Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O własnościach funkcji $d_n(x,h)$</i>
Promotor:	Wacław Sierpiński
Data promocji:	1935/36
Źródło:	AUW RP 19024 (brak dypl.), <i>Sprawozdanie Wydz. Mat.-Przyr. UJP za rok akad. 1935-36. W. 1937, s. 22</i> , „Wojsk. Przegl. Hist.” 1989, t. 34, 311

38. STANISŁAW MARIAN KOŁODZIEJCZYK (1907-1940)

Urodzony 3.09.1907 r. w Cieszynie, w rodzinie Adama i Anny z Kaluschów. W latach 1913-17 uczęszczał do szkoły powszechnej im. Hassenowicza. Po ukończeniu czterech klas wstąpił do Gimnazjum im. Antoniego Osuchowskiego. Maturę uzyskał 5 czerwca 1925 r z celującą oceną z matematyki. W okresie 1925- styczeń 1929 studiował na UJ. W lutym przeniósł się do Warszawy, immatrykulowany na UW 25.02.1929. W październiku 1930 r. uzyskał stopień magistra filozofii za pracę *Sprawdzanie hipotezy o stałości prawdopodobieństwa na podstawie zasad rachunku wiarygodności* (dyplom nr 106/30 z dn. 7.10.1930). Od 1929 był pracownikiem kontraktowym w Zakładzie Biometrycznym Instytutu im. M. Nenckiego oraz w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, gdzie zajmował się rachunkiem prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej. W roku 1929 uczestniczył w I Kongresie Matematyków Krajów Słowiańskich, w Sprawozdaniach kongresowych zamieścił pierwszą pracę. Brał także udział w II Zjeździe Matematyków Polskich w Wilnie. W

październiku 1931 ukończył służbę wojskową uzyskując stopień porucznika. Brał udział w II Powszechnym Spisie Ludności w 1931 r. i otrzymał za honorową pracę srebrną odznakę GUS „Za ofiarną pracę”. Następnie otrzymał roczne stypendium Funduszu Kultury Narodowej. W kwietniu 1932 r. mianowany został starszym asystentem na Wydziale Ogrodniczym SGGW.

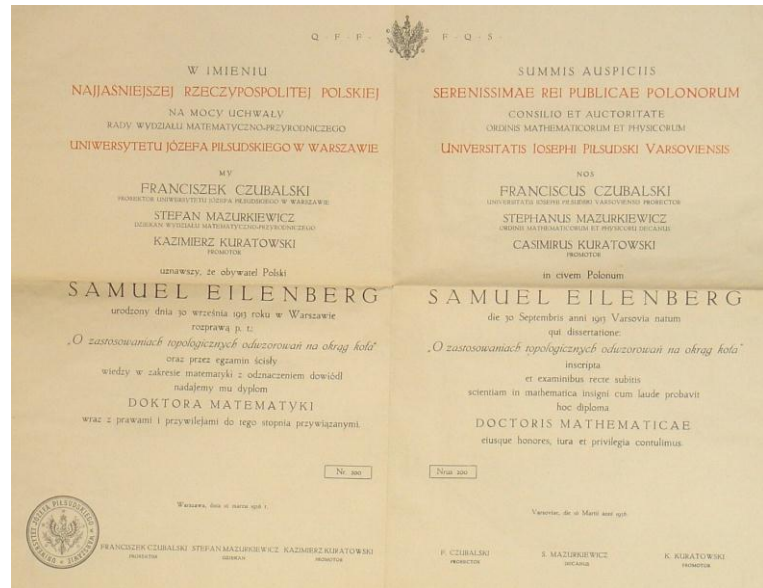

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O pewnej klasie hipotez statystycznych związanych z metodą najmniejszych kwadratów</i>
Publikacja:	„Kwartalnik Statystyczny” 1934, t. 11, z. 3-4, s. 357-425.
Promotor:	
Data uzyskania:	1936
Data promocji:	12.06.1939
Źródło:	AUW RP 30332, Archiwum SGGW, <i>Sprawozdanie Wydz. Mat-Przyr. 1935/36</i> , SBMP 109

39. SAMUEL EILENBERG (EJLENBERG) (1913-1998)

Urodzony 30.09.1913 r. w Warszawie w rodzinie Hersza Majera i Cywii Idessy z d. Zylber. Naukę w gimnazjum Towarzystwa „Ascola” rozpoczął w 1924 r, zakończył uzyskaniem matury w czerwcu 1930 r. W październiku podjął studia matematyczne na UW, immatrykulowany 16.10.1930 r. Stopień magistra uzyskał na podstawie pracy *O przekształceniach periodycznych powierzchni kuli* w dn. 20 marca 1934 r. (dyplom magisterski nr 423/34).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O zastosowaniach topologicznych odwzorowań na okrąg koła</i>
Publikacje:	1. „Wiad. Mat.” 1935, t. 41, 1-32 2. Transformations continues en circonférence et la topologie du plan. „FM” 1936, t. 26, 61-112
Promotor:	Kazimierz Kuratowski (Karol Borsuk)
Data promocji:	16.03.1936, dypl. Nr 200
Źródło:	AUW RP 34466

40. BOLESŁAW SOBOCIŃSKI (1906-1980)

Urodzony 28.06.1906 r. w Petersburgu w rodzinie Antoniego i Walerii z d. Jasiewicz. W 1916 r. wstąpił do I klasy Gimnazjum Katolickiego przy kościele św. Katarzyny w Petersburgu, skąd po przejściu do klasy III w r. 1918 został zabrany do upaństwowionego gimnazjum. W październiku 1922 r. przyjechał do Warszawy. W lutym 1923 r. wstąpił na Akademickie Kursy Maturalne do klasy III i w 3 lata przeszedł kurs gimnazjum humanistycznego, uzyskując w lutym 1926 r. świadectwo dojrzałości. Wstąpił na Wydział Filozoficzny (sekcja humanistyczna) UW; immatrykulowany 19.04.1926 r. W 1930 r. uzyskał stopień magistra filozofii za pracę *Z badań nad teorią dedukcji* (dyplom nr 413/829/30 z dn. 30.06.1930 r.).

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Aksjomatyzacja pewnych wielowartościowych systemów teorii dedukcji</i>
Publikacja:	1. „Rocznik Prac Naukowych Asystentów Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie” 1936, t. I, 399-419 2. „Journal Symbolic Logic”, 1937, t. 2.
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data promocji:	30.06.1937, dypl. Nr 211
Źródło:	AUW RP 21816, „WM” 1998, t. XXXIV, 123-146, SBMP 224

41. JERZY ŚLUPECKI (1904-1987)

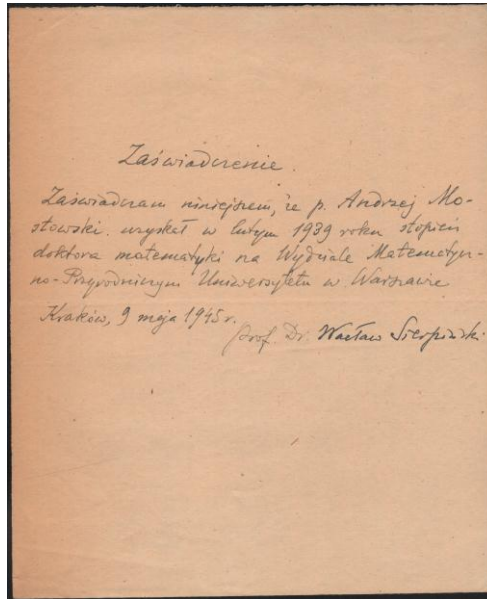
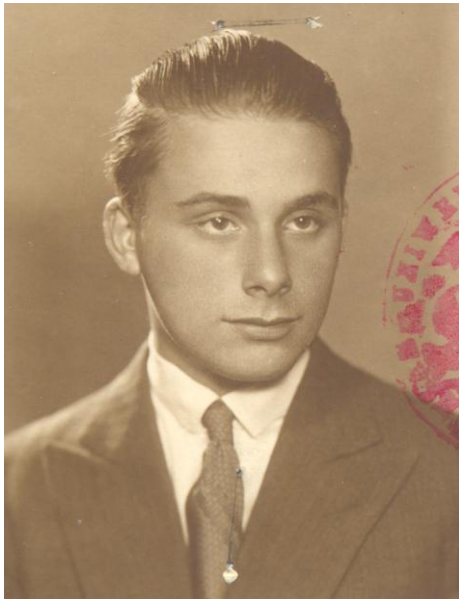
Urodzony 29.08.1904 r. w Charbinie (Mandżuria) w rodzinie Stanisława (późniejszego gen. Bryg. WP) i Szczęsnej z d. Jaszowska. Nauki wstępne pobierał w domu. W r. 1915 wstąpił do klasy wstępnej państwowej szkoły realnej w Tiumeniu (Syberia). Po ukończeniu trzech klas tej szkoły, w roku 1919 przerwał naukę, aż do przyjazdu do Polski w 1921 r. W 1922 r. zdał egzamin z czterech klas przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego i został przyjęty do Państwowego Gimnazjum im. Tadeusza Rejtana w Warszawie. W roku 1926 złożył w tym gimnazjum egzamin dojrzałości typu matematyczno-przyrodniczego. Po maturze wstąpił na Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej (immatrykulowany na PW), jednak w następnym roku akademickim, z powodu zdrowia, przeniósł się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UW; immatrykulowany 7.10.1927 r. W październiku 1935 r. uzyskał dyplom magistra filozofii za pracę *Aksjomatyzacja pełnego trójwartościowego rachunku zdań* (dyplom nr 562/35 z dn. 29.10.1935 r.). Po uzyskaniu stopnia magistra filozofii podjął studia pedagogiczne na UW.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Dowód aksjomatyzowalności pełnych systemów wielowartościowych rachunku zdań</i>
Publikacje:	„Comptes Rendus de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie”. Wydz. III, 1939, t. 32, 110-128 (praca referowana 21.02.1939 r. przez Jana Łukasiewicza).
Promotor:	Jan Łukasiewicz
Data uzyskania:	24.06.1938
Źródło:	AUWr. (odpis zaśw. O uzyskaniu st. Dr fil.), AUW RP 25458 (brak dypl.), SBMP 221

42. ANDRZEJ STANISŁAW MOSTOWSKI (1913-1975)

Urodził się 1.11.1913 r. we Lwowie w rodzinie Stanisława Mostowskiego i Zofii z d. Kramsztyk. W r. 1923 wstąpił do gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie, które ukończył w maju 1931 r. w klasie matematyczno-przyrodniczej. W październiku 1931 r. zapisał się na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UW, immatrykulowany 9.10.1931 r. Studia ukończył uzyskaniem stopnia magistra filozofii za pracę *O strukturze systemów dedukcyjnych* (dyplom nr 646/36 z dn. 30.06.1936 r.)

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>O niezależności definicji skończoności w systemie logik</i>
Publikacje:	„Annales de la Societe Polonaise de Mathematique” 1938, t.11. Dodatek
Promotor:	Kazimierz Kuratowski (Alfred Tarski)
Data uzyskania:	02.1939
Źródło:	AUW RP 36752 (brak dypl.), AUJ WMP Habil., „WM” 1979, t. XX, 55, SBMP 164

* * *

DOKTORATY STUDENTÓW UW, MAJĄCYCH OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE MATEMATYKI

43. JAN SALAMUCHA (1903-1944)*

Ur. 10.06.1903 r. w Warszawie w rodzinie Andrzeja – robotnika i Stanisławy z Marciniaków. Naukę gimnazjalną odbył w szkole Chrupczałowskiego, zakończoną w 1919 r. Następnie wstąpił do Seminarium Duchownego w Warszawie, które ukończył w dn. 15 stycznia 1924 r. Uzyskał zgodę władz kościelnych na studia filozoficzno-matematyczne na Wydziale Teologii Katolickiej (wydział uruchomiony w 1920 r.) i zamieszkanie „na mieście”. W semestrze zimowym i letnim 1923/24 słuchał wykładu „Matematyka dla przyrodników” S. Straszewicza, a w latach następnych studiował filozofię wykładaną przez W. Tatariewiczza, logistykę (logikę matematyczną) St. Leśniewskiego, logikę T. Kotarbińskiego i rachunek prawdopodobieństwa St. Mazurkiewicza.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Teoria wynikania modalnego Arystotelesa</i>
Promotor:	Stanisław Kobyłecki
Data promocji:	24.10.1927, dypl. nr 37/95
Źródło:	AUW RP 16890, SBMP 210

* Doktorat z filozofii chrześcijańskiej na Wydziale Teologii Katolickiej UW

44. MIRON MATHISSON (1897-1940)

Ur. 14.12.1897 r. w Warszawie w rodzinie Hirscha i Chany z d. Ejdelman Mathissonów. W 1906 r. wstąpił do IV gimnazjum rządowego, które ukończył w 1915 r. ze złotym medalem. 3.12.1915 r. wstąpił na Politechnikę Warszawską i uzyskał t.zw. półdyplom w październiku 1918 r. Studiował na Wydziale Inżynierii Lądowej. W maju 1919 r. powołany został do wojska. Służył w Batalionie Maszynowym Saperów. Bezterminowy urlop z wojska otrzymał 10.11.1920 r. Podanie na Wydział Filozoficzny (sekcja mat.-przyr.) UW złożył 29.04.1920 r.

Doktorat:

Tytuł rozprawy:	<i>Ogólna teoria względności a dynamika elektronu</i>
Promotor:	Czesław Białobrzęski
Data promocji:	31.10.1930, dypl. nr 71
Źródło:	AUW RP 6767, SBMP 152

Zakończenie

1. Udało się ustalić, że w okresie istnienia Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1915-1939, przeprowadzono 34 doktoraty z matematyki i 8 z logiki matematycznej.

Liczba doktoratów w odniesieniu do poszczególnych promotorów przedstawia się następująco:

Stefan Mazurkiewicz – 17,
Wacław Sierpiński – 10,
Jan Łukasiewicz – 5,
Tadeusz Kotarbiński – 2,
Kazimierz Kuratowski – 2,
Kazimierz Żorawski – 2,
Stanisław Leśniewski – 1;
Antoni Przeborski – 1,

Nieustalone promotorstwo – 2 (Stanisława Nikodymowa, Stanisław Kołodziejczyk).

2. Istnieje duża trudność z dotarciem do podstawowych informacji o niektórych doktoratach, sygnalizowanych pustą komórką w tabelce. Na pewno w przyszłości część z nich zostanie wyjaśniona, a niektórych braków informacji nigdy nie wypełnimy. Autor opracowania zwraca się z prośbą o przekazywanie brakujących danych, jeśli takie istnieją

walerian_piotrowski@poczta.onet.pl